

JANUÁR 2003.

Kalendárium

- Január - Madách Imre

Természetráajz

- Fagyöngy, rénszarvas

Mese

- A pörül járt róka

Ügyeskedj!

- Gondolkozz! Oldd meg!

Információk

- Mit? Hol? Mikor?

Időszalag

- Honfoglalás

A címlapot illusztrálta:
Bíró Viktória, 7 éves

Január - Boldogasszony hava, Télhó

Túl az ünnepeken eljött a csendesen járó, vastag-nagykabátos január. Fehér hótakaró borít be mindent. Az ablakokon jégvirágok nőnek, és az iskolába menet ropog a hó a talpunk alatt.

E hideg hónap híres magyar szülöttei: Fazekas Mihály, Petőfi Sándor, Jedlik Ányos, Mikszáth Kálmán, Fekete István és Madách Imre.

Most ez utóbbiról, a kiváló költőről és publicistáról, Madáchról írok nektek. Madách egy birtokos nemesi család sarjaként 1823. január 21-én született Alsósztrégován.

Jogi oklevelének megszerzése után cikket írt a Pesti Hírlapba. Majd 1840-ben „Lantvirágok” címen kiadta első lírai verseskötetét. Fiatalkori drámái még kiforratlanok, de már érezhető bennük az eszményi nagyratörés és a fájdalmas bukás tragikus ellentéte.

1845-ben feleségül vette Fráter Erzsébetet. A szabadságharcban ugyan betegsége miatt nem vehetett részt, de Kossuth egyik titkárának rejtegetése miatt egy évre bebörtönözték. A fogságban még betegobb lett és feleségével is elhidegülnek egymástól, majd 1854-ben elválnak.

1861-ben jelenik meg fő műve „Az ember tragédiája”, mely a jelen és a jövő nagy kérdéseire a történelemben keresi a választ. A mű végszava („Mondottam ember, küzdj és bízva bízzál!”) üzeni mindannyiunknak, hogy

az embernek a kilátástalannak érzett küzdelmet is vállalnia kell.

A darabot - mely a magyar kultúra kiemelkedő alkotása - 18 idegen nyelvre fordították le, és 1883. óta folyamatosan játssza a Nemzeti Színház.

Márti

Vallási ünnepek:

Január 1.: Szűz Mária Istenasszonyának ünnepe

Január 6.: Urunk megjelenése
Vízkereszt

Január 13.: Urunk megkeresztelkedése

Január 18.: Árpád-házi Szent Margit ünnepe

Január 25.: Szent Pál apostol megtérésének ünnepe

Január 28.: Aquinói Szent Tamás emléknapja

Jeles napok:

Január 1.: Újév

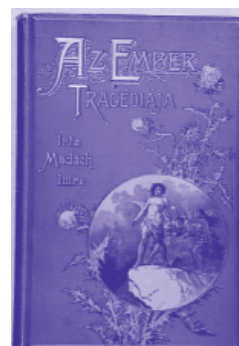
A Béke Világnapja

Január 6.: Farsangi időszak kezdete

Január 22.: A Magyar Kultúra napja

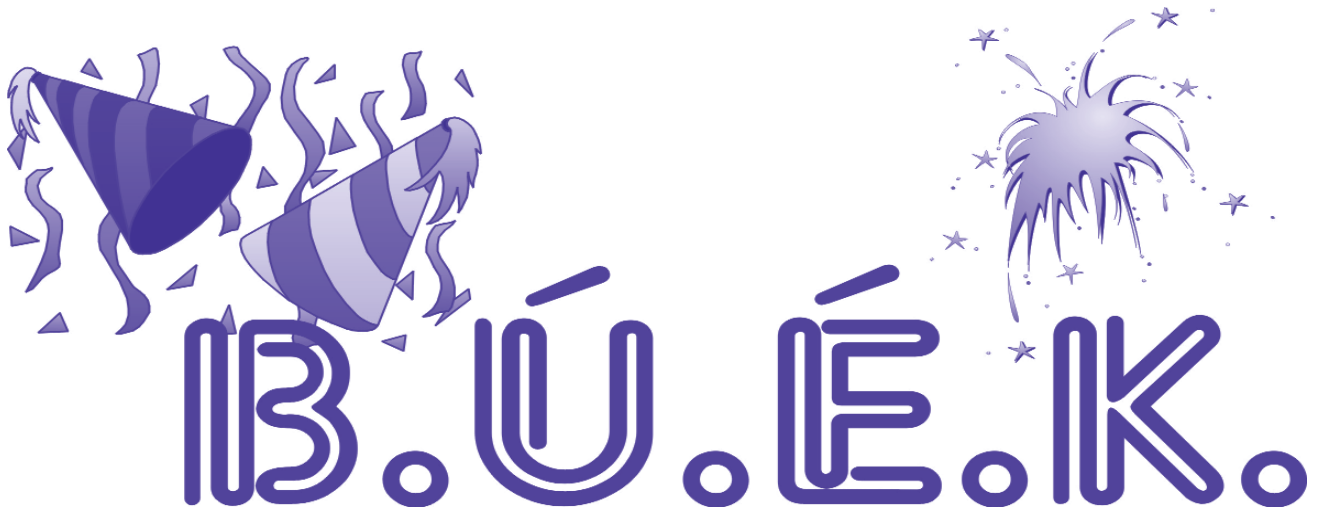
Január 30.: Nemzetközi Iskolai Nap az

Erőszakmentességért

Az ember tragédiája. Drámai költemény. 2., öt részfényképpel bővített díszkiadás. Zichy Mihály fiúsz képével, részfényképpel. Bp. 1888. Athenaeum.

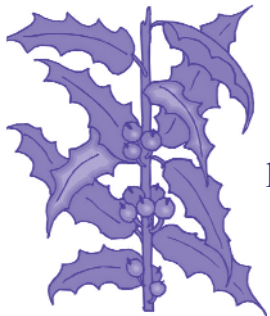

Sikerekben gazdag, boldog új esztendőt kívánunk:
a játszóterek dolgozói és a szerkesztőség!

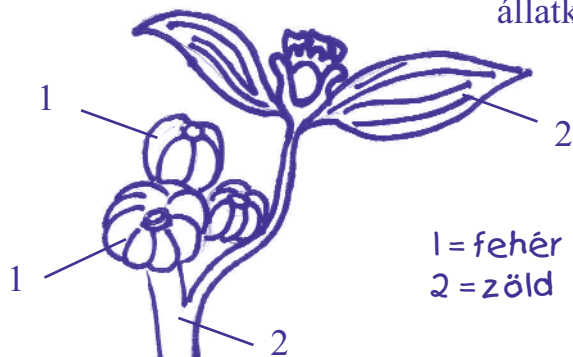
A hónap állata és növénye

A *fagyöngy* féllélősködő cserje vagy lágyszárú növény, fákon él, levele zöld. Termése álbogyó. Magvát főként a madarak terjesztik. Fajaik nagy része a trópusokon él.

Hazánkban is gyakori a *sárga fagyöngy*, főként tölgyeken, szelídgesztenyén él. A *fehér fagyöngy* termése fehér, levele örökzöld, gyógynövény.

A *rénszarvas* a szarvasfélék családjába tartozik, kérődző állat. A rénszarvas a tundrák jellemző állata, megszelídítve háziállatként tartják.

1 = fehér
2 = zöld

A szarvasok családjában a hím állat visel agancsot. A rénszarvasoknál azonban kivételesen a nőstények is. Az agancs különbözik a szarvtól. Az agancs, olykor hatalmas mérete ellenére, évről évre újraképződik. Az agancs képződése a szaporodási időszakkal függ össze.

A rénszarvas a lappok és néhány eszkimó törzs számára létfontosságú állat. Ezek a nomád népek az állatcsordákkal együtt vándorolnak, s az állatok tejét, húsát, csontját és szőrmejét használják.

Gizus

1 = fehér
2 = barna
3 = világosbarna

A pórul járt róka

Egyszer a róka nagy gyönyörűséggel szemlélte a magasból aláhulló hópelyheket. Igencsak kedvére volt a havazás.

Arra szállt a sas és megkérdezte:

- Mit művelsz itt, róka koma?

- Nézem, mi a csuda lehet ez a sok fehér apróság, ami a magasból szállingózik.

- Ó, hát nem tudod? Tyúktoll az, édes komám! Nagy lakodalom van ma az égben, olyan amilyen még sose volt. Onnét hull az a sok toll.

- De szeretnék én is ott lenni az égben, fölöttébb kedvelem a tyúkokat!

- Ha csak ennyi bajod van, egyszerűen felviszlek.

Kapaszkodj csak a farkomba!

A rókának nem kellett kétszer mondanivaló, a nagy madár farkába mélyesztette a fogait, az meg nekirugaszkodott rókástól, mindenestől.

Szállt a sas, egyre magasabbra emelkedett, ügyesen szelte szárnyaival a levegőt. Amikor a felhőknél is magasabbra húzott, hátraszólt a rókának.

- No, koma, hogy s mint tetszik?

Attól ugyan kérdezhetett akármit, egy kukkot se szólt.

- Hallod, koma, hogy s mint tetszik? - mondta újból a sas.

A róka azonban meg se mukkant.

Hej, megmérgeződött erre a sas. Azt mondta:

- A mindenségit, felelj, ha kérdezlek, hallod -e? Tetszik vagy nem? Igen vagy nem? Ha nem szólsz, lehajítalak!

- Igen! - nyögte ki utoljára a veres bundás koma. Az ám, csak ahhoz, hogy ezt megtegye, ki kellett nyitnia a száját, s ha kinyitotta, abban a szempillantásban el is eresztette a sas farkát. Akár a kő, máris

zuhant a mélybe. Zúgott bizony lefelé, s akkor valami bérce pillantott meg odalent.

Eszeveszett kiáltásba kezdett:

- Félre, szikla! Félre!

Szüntelenül kiáltott, de bizony hiába, mert a bérce meg se moccant.

Így aztán a szegény koma, mikor földet ért, olyan lett, akár egy jókora lapótya.

Kis Barbara, 9 éves

1. Melyik mesére ismersz az alábbi tárgyból?

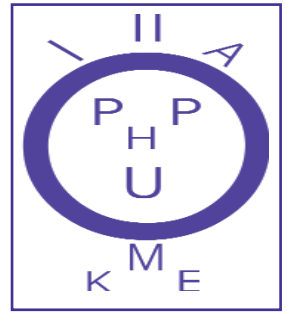
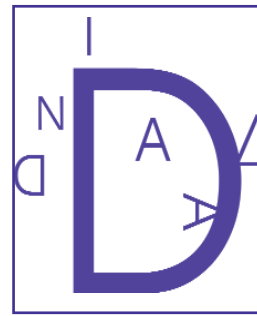
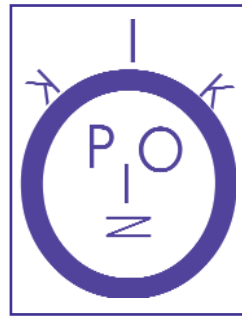

2. Javítsd ki az alábbi mesecímeket!

Piroska és a medve
 Karcsi és Juliska
 A vizes habléány
 A császár nyúlruhája
 Kisujj Matyi
 A magasra nőtt fa

3. Milyen meseszereplőket rejt a betűrajz?

4. Igaz vagy hamis? Írd mellé!

- A mesékben mindig a jók győznek a gonoszok felett.
- Piroska azért ment az erdőbe, mert környezetismeret órára gyűjtött leveleket.
- Holle anyó azért rázza a párnáját ki az ablakon, hogy essen a hó a fenti világban.
- A mesék úgy szoktak kezdődni, hogy „Itt a vége, fuss el véle!”.

5. Mese a mesében - milyen mesékre ismersz rá a történetben?

Egyszer volt, hol nem volt, történt egyszer, hogy egy fából faragott kismű nekivágott a nagyvilágnak. Szerencsét akart próbálni.

Először egy erdőhöz ért, ahol találkozott egy kislánnyal meg kisművel, akik eltévedtek, s nem találtak haza. Aztán összetalálkozott egy idős anyókéval, aki a házikója ablakán rázza ki a nagy dunyháját, hogy essen a hó a földön.

Ahogy tovább barangolt a fából faragott

fiúcska, látta, amint néhány apró emberke egy bánya felé bandukol.

Mikor kiért az erdőből, egy tenger partján találta magát. A vízben sellők játszadoztak, s az egyikük gyönyörűen énekelt. Mikor vége lett a dalnak, kisműnk felkérdezkedett egy hintóra, ami egy olyan kastély felé tartott, ahol most ébredtek az ott lakók 100 éves álmukból.

A mi kisműnk ott maradt vacsorára, majd másnap haza indult, ahol várt már barátja, a tücsök.

Információk

Lajos u.:

Kézműves foglalkozások: péntekenként 16.00-tól

Diavetítés és mondóka -, daltanítás: szerdánként 16.00-tól

Családi-hétféje: január 18-19. (a Huszti úttal közös rendezésben)

Huszti út:

Családi-hétféje: január 18-19.

18-án (szombaton): Egész napos kirándulás

19-én (vasárnap): „Időszalag“ (Honfoglalás), I. forduló

(A Családi-hétféje programjait az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

Kézműves foglalkozások: szerdánként (kicsiknek) 10.30-12.00-ig

szerdánként (kicsiknek) 16.00-17.30-ig

csütörtökönként (nagyoknak) 16.00-17.30-ig

Baba-mama klub: keddenként 10.30-11.30-ig

(A Baba-mama klubot az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

Agyagozás: hétfőnként 15.30-17.30-ig

Aprók táncháza: szerdánként 11.30-12.00-ig

Kerék u.:

Családi-hétféje: január 18-19.

18-án (szombaton): Egész napos kirándulás

19-én (vasárnap): „Időszalag“ (Honfoglalás), I. forduló

(A Családi-hétféje programjait az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

Zemplén u.:

Kézműves foglalkozás: szerdán 16.00-tól, szombaton 15.00-tól

Diavetítés: vasárnaponként 16.00-tól

Tűzzománckészítés: keddenként 16.00-tól

(A tűzzománcozást a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium támogatja)

Gyűrű u.:

Kézműves foglalkozás: szerdán 16.00-tól, szombaton 15.00-tól

Diavetítés: péntekenként 16.00-tól

Baba-mama klub: szerdánként 9.30-tól

(A Baba-mama klubot az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

Silvanus:

Kézműves foglalkozás: hétfőnként 16.00-tól

Diavetítés: szerdánként 16.30-tól

Videoklub: péntekenként 16.00-tól

A programváltozás jogát fenntartjuk!

Két vidéki játszóterünk is - Pápán és Szegeden - tavaly ősszel ünnepelte első születésnapját. Az alábbi írásokat a születésnap köszöntőiből válogattuk, így szeretne szerkesztőségünk is hozzájárulni e jeles alkalmhoz.

Róka Judit, 5. o. (Pápa):

A játszóház I. születésnapjára

A játszóház nagyon jó, sok mindent lehet játszani. A házban társasjátékok, kirakók, dominók és építők vannak. A játszótéren hinták, csúszdák, motorok, talicskák és növények vannak.

Nyáron vetélkedők voltak. Volt ügyességi és szellemi vetélkedő. De most inkább arról beszéljünk, hogy mivel lehet meglepni az ott dolgozókat! Őket szerintem ajándékokkal, virággal, versekkel és természetesen rajzokkal lehet meglepni.

Ezért most ezt a verset írom:

Ma egy éves a játszóház,
szereti sok gyerek s felnőtt,
ajándékot visznek mind,
ki-ki labdát, kockát.

Éljen hát a játszóház,
éljen sok-sok évig,
hívogasson kicsit s nagyot,
legalább száz évig!

Kérlek benneteket, ti is vigyetek ajándékot, s írjatok jó sokat, hisz ma egy éves a játszóház. Mindenki ezt mondja hát gyorsan:

Boldog születésnapot kívánok!

Juhász Noémi, 15 éves (Szeged)

**Egy év
(részletek)**

...

**A nagy kapuk már nyitva állnak
Örülnek az emberek
Csúszka, hinta, libikóka
Ül rajtuk a sok gyerek**

**Ez mind már csak emlék marad,
Hisz születésnapot ünneplünk
Egy éve, hogy minden reggel
Történik sok szép velünk**

...

**Játszunk majd és nevetünk
Hát gyere bátran te velünk
A kicsiket majd motor várja.
A nagyoknak meg ott a kártya**

**Ünnepelj és örülj velünk
Kik csinálták, nekik köszönjük
Mert sok idő volt, hosszú munka,
A tetőt se a gólya hozta**

**Ünnepeljél együtt velünk
Egy éve történt eseményt idézünk
Gyere velünk, s lépd majd át,
A következő egy év ajtaját!**

Kiadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapesti Központja

Szerkesztő: Till Csaba ■ Lektorálta: Frankó András ■ A lapot írták: Juhász Zsófia, Král Zsuzsa,
Leleszné Borsi Gizella, Mészáros Márta, Olti Zita, Szunai Orsolya ■ Tördelte: Farkas Péter ■

Felelős kiadó: Győri-Dani Lajos ■ A NYOMDAI MUNKÁKAT A FOLPRINT GYORSNYOMDA VÉGEZTE

Levélcím: 1033 Budapest III, Miklós u.32.

Telefon: 388 - 87 - 60, 388 - 89 - 20

Fax: 368 - 42 - 83

E - mail: tunderkert@mmszbp.hu

Website: www.mmszbp.hu

Sziasztok! Csillagkaland vetélkedőnk december 8-án lezárult.
Itt szeretnénk megragadni az alkalmat, hogy gratuláljunk BAYER IMOLÁNAK,
akí eme nemes küzdelemben az első lett.

Új vetélkedőnk témája a magyar történelem, kiinduló pontja a honfoglalás.

És a címe?

IDŐSZALAG

1. Melyik a kakukktojás? Válaszodat indokold!

- a. Csodaszarvas legendája b. Fehér ló legendája
c. Merlin legendája

2. A rajzon Árpád vezért látod.
Színezd ki!

A vetélkedő most is vasárnap lesz, még hozzá január 19-én, délután 3-tól.
Az újság hátoldalát a vetélkedő napjáig add le a játszótér irodájában!

Összeállította: Zsófi, Orsi